

Flygtningespørgsmaalet.

Den midlertidige Ordning, der blev truffet ifjor, at Arbejdet for Flygtningene skulde lægges ind under Sekretariatet for et Aar, havde ikke virket saa tilfredsstillende, at den fra nogen Side ønskedes opretholdt, og en Rekonstruktion var ved Nansens Død blevet absolut paakrævet.

For 6. Udvalg forelaa en Beretning fra Generalsekretæren (A. 28. 1930. XIII) og en Beretning fra den raadgivende Regeringskomité (A. 34. 1930), der havde holdt Møde i de første Dage af September, samt et Memorandum fra Nansens Medarbejder Mr. *Lodge* og et Memorandum fra den græske Regering angaaende de armenske Flygtninge i Grækenland, begge de sidste indsendt til Regeringskomitéen.

Generalsekretærens Beretning giver en Del Oplysninger om Sagens nuværende Stilling: Der er endnu henimod en Million russiske Flygtninge i Europa og Asien, deraf over 160,000 Arbejdsløse (inkl. Invalider og Syge, Gamle og Børn), og omtrent 150,000 armenske Flygtninge, hvoraf omtrent 80,000 Arbejdsløse, endelig godt 20,000 assyriske, assyro-kaldæiske og tyrkiske Flygtninge.

Hovedpunktet i Beretningen er dette, at medens Generalsekretæren erklærer sig villig til vedblivende at føre Tilsyn med Flygtningenes politiske og juridiske Forhold, der er ordnet ved en Række Regeringsaftaler, afsluttede under Folkeforbundets Ægide, mener han ikke, at Sekretariatet kan paatage sig Arbejdet med den humanitære Side af Sagen og Administrationen af de forskellige mere eller mindre private Fonds, som Nansen havde til Raadighed.

Ifølge Mr. *Lodges* Memorandum havde Nansen før sin Død billiget en Deling, og ogsaa Regeringskomitéen var kommet til det Resultat, at en Deling var den bedste Løsning, saaledes at den politiske og juridiske Side af Sagen skulde blive under Folkeforbundet (uden at der dog udnævnes nogen ny Højkommissær), medens den hu-

manitære Side, baade Spørgsmaalet om Beskæftigelse af de Arbejdsløse og Hjælp til de Nødlidende, skulde overgives til et selvstændigt Bureau, der skulde administrere de forhaandenværende og senere tilkommende Pengemidler, der fra Regeringers og Privates Side maatte blive givet til disse Øjemed. Folkeforbundet skulde yde Bidrag til Bureauets Administration og være præsenteret i dets Styrelse; og Forsamlingen skulde hvert Aar modtage en Beretning.

6. Udvalg sluttede sig til disse Hovedsynspunkter; kun *Motta* (Schweiz) gjorde opmærksom paa, at det var noget ganske nyt, Folkeforbundet indlod sig paa ved selv at oprette et saadant selvstyrende Bureau; han var ikke helt sikker paa, at det kunde komme ind under den Art internationale Institutioner, der omfattes af Pagtens Artikel 24; men han vilde paa den anden Side ikke modsætte sig, at Forsøget blev gjort.

Den græske Delegerede talte indtrængende om Nødvendigheden af at evakuere de 30,000 armenske Flygtninge, der endnu befandt sig i Grækenland, og som der kun var ringe Udsigt til at komme af med, efter at Nansens Plan om at sende dem til den armenske Republik Erivan var strandet.

Et Underudvalg blev nedsat til at drøfte Sagens Enkeltheder; da det afgav sin Betænkning, vakte det almindelig Glæde, at det var lykkedes at formaa Dr. Max Huber, tidligere Præsident for Domstolen i Haag, og nuværende Præsident for den internationale Røde-Kors-Komité, til at lade sig foreslaa som Direktør for det Bureau, der skal oprettes.

Underudvalgets Betænkning, der blev støttet af Frøken *Forchhammer*, blev enstemmig vedtaget og gik uforandret uden yderligere Diskussion til Forsamlingen. (Dok. A. 75. 1930. XIII). Ordfører blev M. François-Ponset.

I Udvalget udtaltes fra mange Sider